STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Kultūros žurnalistika	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dėstytoja praktikė Rūta Mikšionienė **Kitas (-i):**	Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Žurnalistikos bakalauro studijų programos komitetas, Bernardinų g. 11, LT-01124 Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis / individualiųjų studijų

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė, nuotolinė (konsultacijos)	Pavasario (VI) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):** nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	**130**	**30**	**100**

Dalyko (modulio) tikslas

Kultūros žurnalistikos kursu siekiama ugdyti: a) kultūros lauko specifikos ir kultūros kaip svarbios gyvenimo (asmens ir šalies) dedamosios supratimą, b) studentų savarankiškumą, c) kritinį bei analitinį mąstymą, d) tarpkultūrinę kompetenciją, e) kritinio vertinimo įgūdžius ir praktinį gebėjimą kurti patrauklų kultūros turinį, tinkamą šiuolaikinėms multimedijos platformoms.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinios. Studentai susipažins su pagrindiniais kultūros žurnalistikos žanrais: recenzija, interviu, reportažu, kultūros renginio pristatymu ir jų ypatybėmis. Žinos, kokiu būdu patikrinti kultūrinę informaciją, kokius šaltinius šioje sferoje galima laikyti patikimais ir kaip naudotis dirbtinio intelekto įrankiais kultūros srityje. **Supratimas**. Gebės analizuoti kultūros žurnalisto etinį ir socialinį vaidmenį šiuolaikinėje medijų erdvėje ir meno rinkoje. Suvoks kultūros žurnalistikos specifiką, kuri suteikia daugiau erdvės asmenybės saviraiškai nei kitos žurnalistikos sritys: įvairių	Probleminis dėstymas: kultūros kritikos teorijos, žanrų tipų ir etikos principų pristatymas Ekskursijos į netoliese esančius sostinės kultūros objektus (galerijas, muziejus, teatrus ar kitas kūrybines organizacijas), susitikimų (realių ir virtualių) su kultūros lauko dalyviais analizė. Aktyvaus mokymo(-si) metodai (minčių lietus, grupės diskusija). Tekstų ir geriausių praktikų analizė Tiriamieji metodai (informacijos paieška, savo sumanyto žiniasklaidos leidinio rengimas), sąvokų žemėlapiai, meno kūrinių peržiūros ir	Diskusija grupėje, pranešimas.

interpretacijų galimybę, emocionalumą ir subjektyvumą.	skaitymas.	
Taikymas. Parengs recenzijas, apžvalgas ar reportažus apie pasirinktą kultūros įvykį (parodą, premjerą, koncertą) laikantis visų žanro, etikos ir autorių teisių reikalavimų. **Analizė.** Analizuos kultūros produkto (pvz., filmo ar meno kūrinio) santykį su platesniu socialiniu, politiniu ar ekonominiu kontekstu (aktualumas, įtaka bendruomenei, finansavimas, cenzūra). Sugebės įžvelgti aktualias kultūros tendencijas.	Praktinės dirbtuvės: studentų sukurtos redakcijos kuria kultūros žurnalus. Periodinės kūrybinės užduotys: recenzijų, apžvalgų kūrimas, interviu su kultūros žmonėmis. Probleminis dėstymas, probleminių situacijų metodas, tiriamieji metodai (informacijos paieška), minčių lietus, vaidmenų žaidimas, situacijų modeliavimas). Diskusijos seminaruose, skirtos nagrinėti kolegų kūrinius (tekstus, tinklalaides, vaizdo medžiagą). Jų argumentus, konteksto išmanymą ir žurnalisto poziciją.	Kūrybinis darbas, reflektavimas žodžiu ir raštu. Debatai.
Sintezė. Sukurs originalų, ilgalaikį kultūros žurnalistikos projektą (kultūros žurnalą) derindami teksto, vaizdo ir, jei reikės, garso priemones. **Vertinimas.** Kritiškai vertins šiuolaikinių kultūros žurnalistikos priemonių kokybę, jų poveikį visuomenei bei kultūros laukui ir jų tobulinimo strategijas.	Projektinis darbas – komandinis pasirinktos kultūros problematikos nagrinėjimas, derinant skirtingus žurnalistikos formatus. Studentų darbų vertinimas (įskaitant kolegų recenzijas) pagal iš anksto nustatytus profesionalumo, etikos ir kritinio gylio kriterijus.	Kūrybinis darbas. Diskusija grupėje.

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
1. Kultūros apibrėžimų įvairovė ir aktualumas. Kultūrinės žiniasklaidos įvairovė – nuo meno bei filosofijos iki gyvenimo būdo ar sporto.	2	1	2				**5**	**18**	Literatūros skaitymas ir analizė. Kultūrinio dienoraščio rašymas.
2. Kūrybinio darbo kultūros žiniasklaidoje specifika ir misija informacinio amžiaus visuomenėje. Kultūros žurnalisto vieta šalia menotyrininkų, dirbančių kultūrinės žurnalistikos lauke.	2	1	2				**5**	**16**	Tradicinių ir internetinių kultūros žurnalų analizė. Pasirengimas kūrybiniam darbui grupėje (redakcijoje) –

Interviu žanro specifika kultūros žurnalistikoje.									bendradarbių paieška, kultūros leidinio idėjos kūrimas.
3. Kultūrinės žiniasklaidos kanalai ir kintantis jos vaidmuo: kultūros laikraščiai, žurnalai, jų svetainės internete ir paskyros socialiniuose tinkluose. Tradicinės ir skaitmeninės žiniasklaidos konfliktai ir bendradarbiavimo strategijos. Asmeninių kultūros žiniasklaidos priemonių sukūrimo galimybės ir iššūkiai – nuo socialinių tinklų iki prenumeruojamų naujienlaiškių platformų.	2	1	2				5	**20**	Kultūros temas nagrinėjančių žiniasklaidos šaltinių skaitymas, klausymasis ir žiūrėjimas. Kūrybinis darbas – skaitmeninio kultūros ir gyvenimo būdo leidinio struktūros ir turinio (teksto, vaizdo, garso medžiagos) kūrimas.
4. Kultūros naujiena šiuolaikinės žiniasklaidos kontekste. Kultūra – kaip leidinio kokybės ar prestižo ženklas. Kultūros žurnalisto darbo specifika, etika ir atsakomybė: paparaciai ir visuomenininkai. Meno kūrinio recenzijos žanro ypatumai.	2	1	2				5	**18**	Apsilankymas kultūros renginyje – spektaklyje, koncerte, parodoje, knygos pristatyme. Kūrybinis darbas – meno kūrinio recenzija.
5. Kultūros žurnalistikos specifika audiovizualinėje žiniasklaidoje. Tekstinio, garsinio ir vizualinio pasakojimų integracija viename kultūrinės žurnalistikos kūrinyje.	2	1	2				**5**	**14**	Pasirinktos laidos ar dokumentinio filmo kultūros tema peržiūra ir analizė. Kūrybinis darbas – analitinė 8 min. tinklalaidė, sukurta kūrybinės grupės (redakcijos).
6. Interaktyvumo privalumai ir iššūkiai. Kūrybinės industrijos. Kultūrinių projektų (taip pat ir kultūrinės žiniasklaidos) finansavimo galimybės – fondai, projektinis finansavimas, stipendijos, sutelktinio finansavimo ir naujienlaiškių prenumeratos platformos.	2	1	2				**5**	**14**	Internetinės žiniasklaidos resursų analizė kultūrinės informacijos aspektu. Kūrybinis darbas – diskusijos apie naujas internetinės kultūrinės žiniasklaidos formas ir iššūkius. įrašas vaizdo formatu.
Iš viso	**12**	**6**	**12**				**30**	**100**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Dalyvavimas paskaitose ir seminaruose.	40	Per semestrą	4 balai: laiku atlieka užduotis, aktyviai dalyvauja diskusijose, formuluoja išvadas ir argumentuotai komentuoja kolegų darbus (tiesiogiai ar nuotoliniu būdu). 3 balai: dažniausiai laiku atlieka užduotis, atsako į užduotus klausimus, nenoriai dalyvauja diskusijose. 2 balai: vėluoja atlikti užduotis, nedalyvauja diskusijose. 1 balas: neatlieka kai kurių kūrybinių užduočių. O balų: nedalyvauja kultūros leidinio kūrime, praleidžia pusę seminarų.

Kūrybiniai darbai (4), dalyvavimas grupinėse diskusijose juos aptariant.	60	Semestro metu	Vertinama: 1) kūrybinės temos formulavimas, 2) gebėjimas taikyti pasirinkto žanro (pvz., recenzijos) struktūros ir stiliaus reikalavimus, kalbos kokybė, 3) faktų atranka ir pasirinktos kultūros problematikos išmanymas, 4) kūrybiškumas, 5) sugebėjimas dirbti kolektyve, 6) kūrybinių darbų pateikimas per nurodytą terminą. *Grįžtamasis ryšys: 1) atliktos užduotys aptariamos seminarų metu, 2) individualiam praktinių užduočių aptarimui ir studentų klausimams skiriamas laikas per nuotolines konsultacijas, 3) egzamino metu pateikiama visos kūrybinės grupės / redakcijos darbo vertinimas ir akcentuojamos atskirų jos narių darbų stipriosios ir silpnosios pusės.*

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Gilda Williams	2018	Kaip rašyti apie šiuolaikinį meną.		Vilniaus dailės akademijos leidykla
G. Čiužaitė, A. Gudauskas, D. Jastramskis ir kt.	2012	Medijos, žiniasklaida, žurnalistika tradicinėje ir tinklaveikos visuomenėje		Vilniaus universiteto leidykla
Will Gompertz	2015	Ar tai menas? 150 modernaus meno istorijos metų.		Modernaus meno centras
Papildoma literatūra				
Marshall McLuhan	2003	„Kaip suprasti medijas, Žmogaus tęsiniai“.		Baltos lankos
Kristina Sbaliauskaitė	2024	Kaip skaityti meną.		Baltos lankos
Aistė Paulina Virbickaitė	2024	Ką veikti muziejuje. Meno istorijos, interpretacijos ir patarimai.		Tyto Alba
Hans-Georg Gadamer	1997	Grožio aktualumas. Menas kaip žaidimas, simbolis ir šventė.		Baltos Lankos
Nete Nørgaard Kristensen	2018	Cultural Journalism and Cultural Critique in the Media (Journalism Studies)		Routledge
Atvirieji mokymosi ištekliai				
Rita Repšienė	2021	Šiuolaikinės medijos, “naujoji mitologija” ir kultūros (de)komunikacija. Tarptautiniame tarpdisciplininiame mokslo žurnale „Sphairos“.	Nr.2	https://www.sphairos.lt/wp-content/uploads/2021/02/Rita-Repsiene_Siuolaikines-medijos-naujoji-mitologija-ir-kulturos-dekomunikacija.pdf